

BÜYÜK TÜRK ZAFERİNİN MAZLUM MİLLETLERDE YARATTIĞI SEVİNÇ

Zeki Sarıhan tarafından yazıldı.
Çarşamba, 11 Eylül 2013 12:25 -

Batılıların “Hasta Adam” adını taktıkları Türkiye, 26 Ağustos-10 Eylül 1922’de büyük bir askeri zaferle yeniden dirilip ayağa kalktı. Doğu’da İngilizlerin emperyalist politikalarına büyük bir darbe vurdu. Bu zafer, her sınıf ve görüşten Türkiye halkı gibi sosyalist dünyayı ve mazlum milletleri tarifsiz bir sevince boğdu. Bu yazıda, Büyük Zafer dolayısıyla ilk ay içinde Meclis’e ve Mustafa Kemal Paşa’ya gelen kutlamalardan, ziyaretler ve gazete yazılarından bir özet yapacağız.

BU DOĞU’NUN DA ZAFERİDİR

Büyük Taarruz’un ikinci günü olan *27 Ağustos 1922’de* Rus Federatif Şûralar Cumhuriyeti Savunma Bakanı Karahan, Ankara Hükümeti’ne gönderdiği telgrafta zaferi kutladı ve bu zaferin Rusları da sevince boğduğunu, kesin zaferin yakın olduğuna inandıklarını bildirdi. Türkiye’nin askerî hareketini nerdeyse saat saat izlemekte olan Ankara’nın Afganistan Elçisi Ahmet Han ile İran Elçisi Mümtazüddeve de Başbakan Rauf Bey’i ziyaret ederek zaferden ötürü sevinçlerini bildirdiler.

28 Ağustos: Rus Elçisi Aralof, Azerbaycan Elçisi Abilof ve Fransızların Ankara temsilcisi Albay Mougın Rauf Bey’i ziyaret ederek zaferden ötürü kutladılar. Adana’da Rus Konsolosu, Vali Refet Bey’i makamında kutladı. “Bu, Şark’ın zaferidir” dedi.

1 Eylül: Sovyet Elçisi Aralof, Mustafa Kemal Paşa’ya bir telgraf göndererek Afyon’un alınışını kutladı.

3 Eylül: ordu İzmir’e doğru ilerlerken Sovyet Hükümeti, Türk zaferini bir telgrafla kutladı. Telgrafta “*Ordunuzun zaferi, Rus milletini de aynı derecede sevindirdi. Türk halkı Mustafa Kemal’in önderliği ile emperyalizme direnecek gücünü buldu*” denildi. Aynı gün Kars’taki Rus, Azerbaycan, Ermenistan konsoloslukları, mutasarrıflığa gelerek Türk millî zaferini kutladı.

HİNDİSTAN SEVİNÇ İÇİNDE

BÜYÜK TÜRK ZAFERİNİN MAZLUM MİLLETLERDE YARATTIĞI SEVİNÇ

Zeki Sarıhan tarafından yazıldı.
Çarşamba, 11 Eylül 2013 12:25 -

5 Eylül: Hindistan Merkez Hilafet Komitesi Başkanı M. Chotani, Ankara'nın Paris Temsilcisi Ferit Bey'e çektiği telde, bütün Hindistan'ın, özellikle Müslümanların büyük zaferden dolayı kutlamalarını bildirdi. 8 Eylül Cuma günü bütün Hindistan'da Yunan ordusunun tamamen kovulması için dua edileceğini haber verdi. (Ferit Bey, ona verdiği cevapta zaferde Hindistan Müslümanlarının da büyük manevi payı olduğunu bildirecektir). Uzak Doğu Müslüman Milletleri Şûrası'ndan Rusya Müslümanları Şubesi Müdürü Mehmet Abdullah Kurban Ali ile Başkır Askerî Vekili General Mayor Giray Sultan, Mustafa Kemal Paşa'ya gönderdikleri yazıda, genel savaşın Asya milletlerine yüz yılda varılamayacak hayırlı bir sonuç kazandırdığını, Asya bağımsızlığı için İslam milletleriyle İslam olmayan milletleri arasında kuvvetli bir birlik kurulup "Asya Asyalıdır"

ilkesini gerçekleştirmek için genel bir girişimde bulunulacağını bildirerek bu bağımsızlık hareketinin Japonlara ve Çinlilere anlatılıp destek almak amacıyla bir vekil gönderilmesini, Üçüncü Enternasyonal yardımıyla meydana gelen İslam millî hareketinin Asya milletlerinin millî emelleriyle birleştirilmesini istediler. Fransa'nın Fas Genel Valisi Mareşal Lyauteh, Ankara'nın Paris Temsilciliğine Büyük Zafer'den duyduğu memnuniyeti anlatan bir yazı gönderdi. Lyauteh'e göre İslam ve Fransız çıkarları birbirine bağlıydı ve aynı hasımlar karşısında bulunuyordu!

6 Eylül: Ukrayna Halk Komiserleri Kurulu Başkanı Rokovski, Mustafa Kemal Paşa'ya gönderdiği mesajda son zaferden duydukları sevinci anlatarak Ukrayna'nın Türkiye'nin ilerleme çabalarına katkıda bulunmaktan mutluluk duyacağını belirtti. Kafkas Cumhuriyetleri Birlik Şûrası toplantı halindeydi. Divan başkanlığına Yunan ordusunun Anadolu'yu terk etmesi yoluyla ateşkes önerdiği haberinin ulaşması üzerine divan başkanı Dr. Nerimanof, üye Meyasinikof, Buduvani, Askerî devrim Şûrası üyesi Orjinikidze ve Bağımsız Kafkas Ordusu Başkumandanı Yugurof, Tiflis Türk elçiliğine giderek içten kutlamalarının Mustafa Kemal Paşa'ya bildirilmesini Ahmet Muhtar Bey'den istediler. Yugurof, "Ordumun, gerektiğinde kardeş Türk askerleriyle birlikte kan dökmeye hazır olduğunu bildiriniz" dedi. Macar Maryarsag gazetesi "Acaba zamanın arı kovanından bizim Mustafa Kemalimiz çıkacak mı?" diye sordu. Berliner Tagbelat gazetesi de Türk zaferini ve "Türk dâhisi" diye nitelediği Mustafa Kemal'i övdü.

7 Eylül: Çanakkale Savaşlarında bir kolunu kaybetmiş, işgal altındaki Adana'da bir caddeye adı verilmiş Fransızların Doğu Orduları Başkomutanı, Suriye-Kilikya Olağanüstü Komiseri Generali Gouraud (Goro), Türk zaferini kutladı. Gouraud, URFA, Maraş ve Antep direnişlerinde Fransız kuvvetlerine konuta ediyordu. Roma Temsilcisi Celalettin Arif Bey, Mustafa Kemal Paşa'ya telgrafında, zaferin bütün cihanı hayretler içinde bıraktığını yazdı. Mısır Hizbül Vatani Cemiyeti temsilcisi İsmail Bey'den bir kutlama yazısı aldığını da bildirdi.

TÜRKİYE, İSLAM DÜNYASININ ÖNCÜSÜ

Zeki Sarıhan tarafından yazıldı.
Çarşamba, 11 Eylül 2013 12:25 -

8 Eylül: Beyrut'ta Türk zaferinin yarattığı sevinç büyüktü. Muhittin Paşa'nın katıldığı Cuma namazında halk sevinçten ağladı, onu eller üstünde taşıdı. Evler ve dükkânlar Türk bayraklarıyla süslendi.

9 Eylül: Doğu Afrika'da bulunan Kenya'daki Naorobi Müslümanlar Birliği'nden İstanbul'daki İngiliz Yüksek Komiserliği'ne bugün gelen bir telgrafta Türk zaferi kutlanarak Mustafa Kemal'in kahraman ordusunun daha nice nice zaferler kazanması için samimi olarak dua edildiği bildirildi. (Telgrafı Mustafa Kemal'e ulaştırmayan ve Londra'ya gönderen Rumbold, bu telgrafın Hindistan'dan, Mısır'dan ve daha başka yerlerden Mustafa Kemal Paşa'ya gelen telgraflardan yalnızca biri olduğunu anlattı ve Kemalist ordunun ezici zaferinin bütün Müslüman dünyasını uyandırmakta olduğu yolundaki kaygılarını yazdı). Afgan Elciliğinde konuk bulunan Hintli Ebülfazıl Mehmet Abdülhannan'ın gönderdiği kutlama yazısı Meclis'te okundu. Telgrafta şöyle denildi: *"Anadolu'nun kurtarılması, bütün Müslüman dünyası için büyük bir bayramdır. Bütün İslam diyarı, sevinçler, mutluluklar içinde çalkanmaktadır. Siz İslam'ın alemdarisiniz. Bugün İslam âleminin kurtuluşunun başlangıcı olacaktır. Bugün Hindistan'da hürriyeti gasp olunmuş, esirlik zincirleriyle bağlanmış yetmiş seksin milyon Müslümanın kalbi sizinle beraberdir."* Abdülhannan'ın gönderdiği bayrağın da Meclis'e asılması kararlaştırıldı.

10 Eylül: Delhi'de yapılan mitingde Türk zaferi kutlandı. İngiliz Hükümetinin Yunan yanlısı tutumu devam ederse yalnız Hindistan'da değil, bütün İslam dünyasında İngiltere için çok acıklı bir durumun ortaya çıkacağı kararı alındı. Mustafa Kemal ve Mahama Gandhi kitabının yazarı Sinha şöyle yazmaktadır: *"Bütün Hindistan, Türkiye'nin bayramını canı gönülden kutladı. Bütün Hindistan günlerce bayram etti. Hatta hapisanelerde bile Türk zaferi törenlerle kutlandı. Hindistan'da Mustafa Kemal, sembol haline geldi. Bombay'da bir cami duvarına "Zindebad Mustafa Kemal!" diye yazıldı. Varna ve Jestop'taki Bulgaristan Türkleri adına Meclis'e çekilen telde Büyük Zafer kutlandı.*

11 Eylül: Bugün de Türk zaferi dolayısıyla Ankara Hükümeti'nin dış temsilciliklerine telgraflar yağdı. Azerbaycan Millî Fırkası ileri gelenlerinden dördü İstanbul'da Hamit Bey'i ziyaret ederek tebrik ve şükranlarının Mustafa Kemal Paşa'ya bildirilmesini istediler. Roma Temsilcisi Celalettin Arif Bey, Hint Hilafet Komitesi Başkanlığı'ndan aldığı telgrafı Dışişlerine bildirdi. Telgrafta 8 Eylül'de bütün Hindistan'da İslam mezheplerinin birleşerek ortak gaye uğrunda tam bir ahenk gösterdikleri, Hindistan'ın ve Afrika'nın her tarafından telgraflar yağdığı bildirildi. Karşi Hilafet Komitesi Başkanı Hacı Abdullah Harun, Paris Türk Temsilciliğine İzmir'in alınışı nedeniyle Sind (Batı Pakistan) Müslümanlarının kutlamalarını bildirdi. Cezayir Millî Çevreler temsilcisi Emir Halit, Ferit Bey'e telgrafında Cezayir Müslüman ahalisinin Türk-Fransız dostluk paktının yenilenmesinden ve Anadolu'yu kurtaran Kemalist ordunun zaferinden duyduğu sevinçli bildirdi.

BÜYÜK TÜRK ZAFERİNİN MAZLUM MİLLETLERDE YARATTIĞI SEVİNÇ

Zeki Sarıhan tarafından yazıldı.
Çarşamba, 11 Eylül 2013 12:25 -

Tunus'ta yayımlanan Asr el Cedit (Yeni Asır) gazetesinden Mihri, Tunus Müslüman halkı adına Türk zaferini kutladı. Osmanlı İmparatorluğu'nun canlandırılmasını, Türk kardeşlerinin mutlu, bağımsız, müreffeh bir hayata kavuşmaları için iyi dileklerini bildirdi. Tunus tüccar grubu adına da benzer bir kutlama gönderildi. Gandhi, Bombay'da yaptığı basın toplantısında şöyle dedi: *"Haydi beni bir kere daha tutuklayınız İngilizler! Tutuklamakla ve öldürmekle iş bitmiyor. Türkler, öldü sanılan ve cenaze töreni bile hazırlananların, içine konulmak istedikleri tabutu, katillerinin başına nasıl geçirdiklerinin örneklerini vermektedirler.*"

" Hindistan Kral Naibi Londra'ya çektiği telde *"Türklerin zaferlerinin meyvelerini ellerinden almaya kalkışmak İslam dünyasında fırtına kopartacaktır"* dedi.

"TÜRKİYE ZULÜM ŞEBEKELERİNİ HURDAHAŞ ETTİ"

12 Eylül: Afganistan Elçisi Sultan Ahmet Han'ın kutlama yazısı Meclis'te okundu: *"Şanlı bir milletin şanlı evlatları! Gazanız mübarek olsun. Tarihi yine altüst ettin. Esaret zincirlerini parçaladın. Zulüm şebekelerini hurdahaş ettin. Yalnız Anadolu'ya değil, Asya'nın, Afrika'nın en uzak köşelerine, en ıssız kulübelerine kadar üç yüz milyonluk koca bir İslam âlemine nurlar, neşveler şetaretler saçtın, Bugün bütün İslam diyarı, İslam'ın büyük kurtuluş ve bağımsızlık bayramını yapıyor. Bugün İslam için yeni bir tarih başladı."*

Azerbaycan Elçisi Abilof da kutlama yazısında Azerbaycan halkının Türk zaferini kendi zaferi gibi büyük bir heyecanla karşıladığını bildirdi.

13 Eylül: Meclis'te, kutlama yazısı gönderenler sayılırken Türkiye'de bulunan Libya Şeyhi Şeyh Sunusi, Irak Şeyhler Şeyhi Uceymi Paşa'nın adları da belirtildi. Vakit gazetesinde aynı gün yer alan listeye göre kutlama gönderenler arasında Dağıstan mümessilleri, Mısırlı Doktor Mahmut Zühtü de var. O gün, Fransa'nın Toulouse kentinden Mısır Derneği de *"Doğu'nun kahramanı"*

Gazi Mustafa Kemal Paşa'yı kutladı. Aynı şehirde Mısırlı bir öğrenci de Türk ordusunun zaferinden Mısırlı bir genç olarak büyük bir sevinç duyduğunu, silâh altına çağrılırsa kendisi ve arkadaşlarının Türk ordusunda şehit olmaktan onur duyacağını bildirdi. Ertesi gün okunan listeye göre (o tarihte Türkiye sınırı dışında bulunan) Antakya Alevileri de sevinç telgrafı çekenler arasındaydı.

15 Eylül: Tunus'un Sus kenti Düstur Partisi, zaferden duyduğu sevinci *"Ün Salmış Mareşal'e"* bildirilmesini Ankara'nın Paris Temsilciliğinden istedi. 16 Eylül'de Ankara'nın Kabil Elçiliğinden gönderilen yazıda Büyük zafer üzerine Afganlılarla birlikte Kabil'de bulunan Hintli, Buharalı ve Türkistanlılar tarafından yapılan tebrikler, Hindistan'da ve Emir'in emri üzerine Afganistan'da

BÜYÜK TÜRK ZAFERİNİN MAZLUM MİLLETLERDE YARATTIĞI SEVİNÇ

Zeki Sarıhan tarafından yazıldı.
Çarşamba, 11 Eylül 2013 12:25 -

yapılan dua anlatıldı. 19 Eylül'de İstanbul'da

“Bütün Dünya İşçileri İttihadı”

adına yayımlanan bildiride

“Anadolu'nun kahraman köylü ve işçileri Mustafa Kemal Paşa'nın zekâ ve akıllığı sayesinde Avrupa ve Amerikan milyonerlerinin Doğu için yaptığı planları bozdu. Yunan Hükümeti'nin cezasını çekmesi gerekir”

denildi.

20 Eylül: Berlin'de toplanan Mısır Konseyi, Mısır'ın bağımsızlığını ölünceye kadar savunmaya ve *“Büyük General”* Mustafa Kemal Paşa'yı kutlamaya karar verdi.

DÜNYANIN DÖRT BİR YANINDAN

21 Eylül: Tunus'un Naghamadi kentinde Ahmet Muhammed Şumruk, Ankara'nın Paris Temsilciliğine telgrafında Mustafa Kemal'i kutladıklarını bildirdi. Tunus'un Büyük Cami öğrencileri de son zafer dolayısıyla tebriklerini Mustafa Kemal Paşa'ya, millî ordulara ve Türk halkına sunulmasını Ahmet Ferit Bey'den istediler.